

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
ข้อมูล ณ วันที่ ๖ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายคนอง โปรักษ์
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๒/๖ ม. ๒ ต. บางแพ อ. บางแพ จ. ราชบุรี
โทรศัพท์ ๐๘๑๒๐๗๙๗๙๖ Facebook คนอง โปรักษ์ Line
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๐๙
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖
สถานบันการศึกษา โรงเรียนท่าสาปประสิทธิ์ศึกษา
คณะ/สาขาวิชา
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก กล้วยตาก
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
แปลงเรียนรู้ที่มีการปลูกพืชในรูปแบบผสมผสาน โดยเฉพาะกล้วยที่เป็นผลผลิตหลัก เป็นวัตถุดิบหลักในการแปรรูปเป็นกล้วยตาก เพาะปลูกตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร ได้รับรองมาตรฐาน GAP

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๔.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

- (๑) การบริหารจัดการแปลง
- (๒) การแปรรูปกล้วยตากเพื่อเพิ่มมูลค่า
- (๓) การนำพลังงานทดแทนมาใช้ในการกระบวนการแปรรูป
- (๔) ตลาดหน้าฟาร์ม และการตลาดสำหรับสินค้าทางการเกษตร

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๕.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- (๑) การแปรรูปกล้วยตากตามมาตรฐานความปลอดภัย
- (๒) การตลาดสำหรับสินค้าทางการเกษตร

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- (๑) การนำพลังงานทดแทนมาปรับใช้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- (๑) การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น น้ำเห็ด น้ำพริกเห็ด กระหรีฟฟัใส่เห็ด มะม่วงกวน เป็นต้น
- (๒) การสร้างเครือข่าย การทำงานร่วมกับหน่วยงานรัฐหรือเอกชน

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนำจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุดิบประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรการแปรรูปกล้วยตาก

การเพาะปลูกกล้วยน้ำว้าสายพันธุ์มะลิอ่องซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการแปรรูปกล้วยตากด้วยตนเอง มีการคัดเลือกวัตถุดิบกล้วยความแก่ ๙๐% จัดวางบนชั้นวางกล้วยให้สุกตามธรรมชาติ ผ่านการแปรรูปสินค้าเป็นกล้วยตาก โดยใช้เทคโนโลยีพลังงานสะอาด ตากกล้วยใช้โดมพาราโบลา พลังงานแสงอาทิตย์ ผนวกกับภูมิปัญญาการหมักให้เกิดน้ำผึ้งกล้วยตามธรรมชาติ กระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) บรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่รักษ์โลก บอกเล่าเรื่องราวผ่านสตอรี่ รวมไปถึงการจัดทำตลาดขายสินค้าเอง

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

รับฟังปัญหาและวิเคราะห์ข้อมูลจากพื้นที่ในระดับอำเภอ ร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อน ศพก. ระดับอำเภอ เสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ เพื่อนำเสนอแผนพัฒนาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

ศูนย์เรียนรู้ฯ ต่างๆในอำเภอบางแพ มีแนวทางการพัฒนาให้ศูนย์เรียนรู้ต่างๆ มีความพร้อมในการรองรับผู้ที่สนใจ ทั้งในเรื่องของสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกฯ มีฐานเรียนรู้ที่สามารถให้ผู้เข้ามาศึกษาดูงานได้เห็นของจริง นำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ มีตัวอย่างผลสัมฤทธิ์ที่เห็นเป็นรูปธรรม เป็นต้นแบบในเรื่องต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและผู้สนใจ

โดยการใช้เวทีการประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบางแพ และเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ฯ เชื่อมโยงกับคณะกรรมการแปลงใหญ่ระดับอำเภอ กลุ่มเกษตรกรต่างๆในพื้นที่เกษตรกรุ่นใหม่ เจ้าหน้าที่จากภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางและจัดทำแผนการพัฒนาของ ศพก. ต่างๆ

ศูนย์เรียนรู้ฯ มีแผนการปฏิบัติงานในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และเพิ่มสินค้าให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ตรงตามความต้องการของตลาด ปรับปรุงและเพิ่มหลักสูตรการเรียนรู้ให้ครอบคลุมกิจกรรม และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่สนใจได้ครบถ้วน สร้างความเชื่อมโยงกับเครือข่าย กลุ่มเกษตรกรต่างๆในพื้นที่

ส่งเสริมให้เครือข่าย และกลุ่มเกษตรกรต่างๆ ในพื้นที่ นำพลังงานทดแทนมาใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อเป็นการลดต้นทุน เป็นตัวกลางในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการรับรองผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน

ร่วมกับเครือข่าย สมาชิก กลุ่มเกษตรกรต่างๆ เจ้าหน้าที่จากภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาพื้นที่เครือข่ายศูนย์เรียนรู้ฯ ด้านการปลูกผัก ให้เป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมในการให้กลุ่มเกษตรกรต่างๆ ได้เข้ามาใช้ประโยชน์ ทั้งการเป็นจุดรวบรวมสินค้า จุดแปรรูป และการจัดการอบรมต่างๆ

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เล็งเห็นว่าการทำงานเป็นลูกจ้างของบริษัท ไม่ใช่อาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน ประกอบกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร เข้ามาส่งเสริมในพื้นที่ โดยให้แนวคิดการปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรแบบดั้งเดิม สู่การแปรรูปสินค้าทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า เพิ่มรายได้ ตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยผ่านกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ประกอบกับช่วงเวลานั้นเกษตรกรในพื้นที่ประสบปัญหาหาค่าผลผลิตเห็ดตกต่ำ จึงได้นำผลผลิตดังกล่าว มาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า และพัฒนาสู่การแปรรูปกล้วยตากในปัจจุบัน รวมทั้งการมีหน่วยงานในภาครัฐให้การสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรม คือ สำนักงานพลังงานจังหวัดราชบุรี ให้การสนับสนุนโดมพาราโบลาพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อใช้ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ความท้าทายในการดำเนินกิจกรรม คือ การสร้างมาตรฐานความปลอดภัยต่างๆ ที่เป็นที่ยอมรับในการแปรรูปสินค้า เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค เพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับผู้ค้ารายอื่น นำพาไปสู่การขยายตลาดไปยังพื้นที่อื่นๆ ประกอบกับวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรในการผลิต และการนำวิทยาศาสตร์การผลิตที่ทันสมัยมาปรับใช้ รวมทั้งการพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัย เป็นความท้าทายที่ต้องปรับตัว นำองค์ความรู้ต่างๆ มาปรับใช้อย่างเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างยั่งยืน

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การจัดการแปลงปลูกกล้วยน้ำว้า การคัดเลือกต้นแม่พันธุ์ และดูแลรักษาที่ดี ผ่านการรับรอง GAP การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การทำการตลาดออนไลน์

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การแปรรูป

(๑) การเลือกวัตถุดิบกล้วยน้ำว้าที่อยู่ในระยะสุกที่เหมาะสม เพื่อให้ได้รสชาติหวานธรรมชาติ

(๒) การถนอมอาหาร ใช้หลักการลดความชื้นเพื่อลดการเจริญของจุลินทรีย์ และการควบคุมความชื้นสุดท้ายของกล้วยตากให้เหมาะสมกับรสชาติ เนื้อสัมผัสที่ต้องการ โดยใช้ตู้อบแบบลมร้อน และโดมพาราโบลาตามหลักการถ่ายเทความร้อน เพื่อควบคุมอุณหภูมิการอบให้เหมาะสม ที่ ๕๕ องศาเซลเซียส นาน ๖ – ๘ ชั่วโมงเพื่อรักษาสีและกลิ่น

(๓) การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย อาคารแปรรูปที่มีความเหมาะสม ตรวจสอบความสะอาด ภาชนะเครื่องมือ ตามหลักมาตรฐาน ผ่านการรับรอง Primary GMP สินค้าผ่านการรับรอง อย.

(๔) การบรรจุและเก็บรักษา ใช้บรรจุภัณฑ์ถุงพอยล์ปิดสนิทที่ป้องกันความชื้นและแสง ด้วยเครื่องบรรจุ แนวนอน เก็บในอุณหภูมิห้องที่ไม่ร้อนชื้น มีฉลากแสดงข้อมูลโภชนาการ วันผลิต วันหมดอายุ และชื่อแหล่งผลิต สะดวกต่อการรับประทาน และบรรจุในกล่องที่มีความสวยงาม มีความเหมาะสมสำหรับการทำการตลาด

(๕) การวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการ กล้วยตากมีพลังงานสูง ไฟเบอร์สูง และโพแทสเซียม การวิเคราะห์โภชนาการช่วยระบุจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ และใช้ในการทำฉลากโภชนาการตามหลักของ อย.

การตลาดออนไลน์

การใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตและแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อเข้าถึงผู้บริโภคจำนวนมาก เช่น Facebook เป็นต้น

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

แปลงปลูกกล้วยน้ำว้า

(๑) การคัดเลือกต้นแม่พันธุ์ที่มีลักษณะดี เช่น ลำต้นแข็งแรง ไม่เป็นโรค ใบใหญ่ สีเขียวเข้ม

(๒) การประเมินผลผลิตและคุณภาพผลผลิต พิจารณาความสามารถในการให้ผลผลิตสูง ขนาดหวีและผลสม่ำเสมอ

(๓) การเลือกพันธุ์ที่ต้านทานโรค เลือกพันธุ์ที่มีประวัติทนทานต่อโรคตายพราย โรคใบจุดตากบ และแมลงรบกวนอื่น ๆ รวมถึงการประยุกต์ใช้จุลินทรีย์หน่อกล้วย เพื่อแก้ปัญหาโรคตายพราย และเป็นการลดการใช้สารเคมี

การแปรรูป

(๑) การเลือกวัตถุดิบกล้วยน้ำว้าที่อยู่ในระยะสุกที่เหมาะสม เพื่อให้ได้รสชาติหวานธรรมชาติ

(๒) การถนอมอาหาร โดยใช้หลักการลดความชื้นเพื่อลดการเจริญของจุลินทรีย์ และการควบคุมความชื้นสุดท้ายของกล้วยตากให้เหมาะสมกับรสชาติ เนื้อสัมผัสที่ต้องการ ควบคุมอุณหภูมิการอบให้เหมาะสม ที่ ๕๕ องศาเซลเซียส นาน ๖ – ๘ ชั่วโมง เพื่อรักษาสีและกลิ่น

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) กล้วยน้ำว้ามะลิอ่อน พื้นที่ปลูกจำนวน.....๕-๑๐.....ไร่-งาน-วา

๑.๒) มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง, เบอร์๔ พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๘๐ ต้น.....ไร่-งาน-วา

๑.๓) มะพร้าวน้ำหอม พื้นที่ปลูกจำนวน.....๓๖๐ ต้น.....ไร่-งาน-วา

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาเบญจพรรณ จำนวน.....๑ ไร่.....(หน่วย.....)

๒.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)จำนวน.....(ตัว)

๓.๒)จำนวน..... (ตัว)

๓.๓)จำนวน..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)กล้วยตาก..... จำนวน.....๓๐,๐๐๐.....(ซองต่อเดือน)

๔.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า กล้วยตาก มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ผลกล้วย เป็นเงิน.....๑.....บาท/ซอง

๑.๒) ซองบรรจุภัณฑ์ เป็นเงิน.....๑.๑๐.....บาท/ซอง

๑.๓) ต้นทุนการตาก เป็นเงิน.....๐.๕๐.....บาท/ซอง

๑.๔) ค่าขนส่ง เป็นเงิน.....๐.๔๐.....บาท/ซอง

รวมต้นทุนการผลิต๓.....บาท/ซอง

รายได้๕.....บาท/ซอง

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรูปแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ...กล้วยตาก...

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง (เกษตรกรต้นแบบ)

(๑) ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะ ได้ฝึกฝนและเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ ด้านการเกษตรและการแปรรูป เช่น การจัดการน้ำ เทคโนโลยีการแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การวิเคราะห์ตลาด เป็นต้น

(๒) มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งสนับสนุนจากภาครัฐ ได้รับสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ หรือคำปรึกษาทางเทคนิคจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) สร้างชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือ เป็นแบบอย่างแก่เกษตรกรในชุมชน ได้รับการยอมรับในฐานะ "เกษตรกรต้นแบบ"

(๔) เพิ่มช่องทางสร้างรายได้ มีรายได้เสริมจากการจำหน่ายผลผลิต สินค้าแปรรูป และเปิดเป็นแหล่งเรียนรู้/ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น

(๑) ได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคนิคที่เหมาะสมกับพื้นที่จริง เรียนรู้จากประสบการณ์จริงของเกษตรกรในพื้นที่เดียวกัน ซึ่งมีความเข้าใจปัญหาเฉพาะในพื้นที่นั้นๆ

(๒) ลดความเสี่ยงจากการลองผิดลองถูก สามารถนำเทคนิคที่พิสูจน์แล้วไปปรับใช้ ในการลดต้นทุน หรือเพิ่มผลผลิตได้อย่างรวดเร็ว

(๓) ได้รับแรงบันดาลใจและเกิดเครือข่ายความร่วมมือ มีโอกาสพูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ และสร้างเครือข่ายเกษตรกรที่เข้มแข็ง

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน

(๑) ชุมชนมีความเข้มแข็งและยั่งยืนทางเศรษฐกิจ เกษตรกรในชุมชนมีรายได้มั่นคง ลดการออกไปทำงานนอกชุมชน และเกิดการหมุนเวียนเงินในชุมชน

(๒) เกิดการพัฒนาพื้นที่และสิ่งแวดล้อม เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน

(๓) มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและต้นแบบให้พื้นที่อื่น ทำให้นักเรียน นักศึกษา หน่วยงาน ผู้ที่สนใจ หรือชุมชนอื่นมาศึกษาดูงาน เพื่อนำไปปรับใช้ในแปลง หรือพื้นที่ของตนเองได้ และเป็นการสร้างชื่อเสียงและโอกาสใหม่ๆ ให้กับชุมชนอีกทางหนึ่ง

(๔) เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกร เป็นต้นแบบในการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกร ในรูปแบบต่างๆ ที่มีความเข้มแข็ง ทำให้สามารถจัดการผลผลิตและการตลาดร่วมกันได้

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

(๑) การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมี ลดการปนเปื้อนของสารเคมีในดินและแหล่งน้ำ ส่งเสริมระบบนิเวศดินและจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ ช่วยฟื้นฟูความสมบูรณ์ของดิน

(๒) การปลูกพืชแบบผสมผสาน/พืชคลุมดิน เพื่อลดการชะล้างพังทลายของดิน ลดการใช้สารกำจัดวัชพืช เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ เกิดการเกื้อกูลกันในระบบนิเวศ

(๓) การบริหารจัดการเศษเหลือจากกระบวนการผลิต นำเปลือกกล้วยหรือเศษเหลือจากกระบวนการผลิตกล้วยตากมาทำปุ๋ยหมักหรือน้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้ทดแทนปุ๋ยเคมี หรือใช้เป็นอาหารสัตว์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่ลดปริมาณของเสีย และเกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า

(๔) การเก็บกักน้ำฝนในพื้นที่ เป็นการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง เป็นแหล่งน้ำสำรองสำหรับพื้นที่เกษตร

(๕) นำเทคโนโลยีพลังงานทดแทนมาใช้ในการกระบวนการผลิต ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ระบบปิด (Solar Dome) ร่วมกับตู้อบแบบลมร้อนที่ใช้พลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ ในการผลิตกล้วยตาก

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

(๑) ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการสิ้นเปลือง

(๒) ลดการใช้สารเคมีและส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ แทนปุ๋ยเคมี ลดการปนเปื้อนในธรรมชาติ

(๓) อนุรักษ์ดินและป้องกันการชะล้างหน้าดิน ไม่กำจัดวัชพืชด้วยสารเคมี แต่ปล่อยให้เจริญเติบโตคลุมดิน เพื่อรักษาความชื้นในดิน และป้องกันการชะล้างหน้าดิน และใช้วิธีการตัดในช่วงฤดูฝน ที่มีความชื้นเพียงพอ ร่วมกับการปลูกพืชผสมผสาน

(๔) อนุรักษ์น้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำ มีการจัดทำแหล่งน้ำในแปลงที่เหมาะสม เช่น บ่อพักน้ำ การจัดการระดับน้ำในแปลง

(๕) อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายชนิด ไม่ปลูกพืชเชิงเดี่ยวเพียงชนิดเดียว และมีการส่งเสริมการปลูกพืชพื้นถิ่น ช่วยรักษาพันธุกรรมท้องถิ่น (กล้วยน้ำว้ามะลิอ่อน)

(๖) ลดคาร์บอนและของเสียในภาคการเกษตร ลดการเผาเศษพืช ของเสียทางการเกษตร และเศษเหลือจากการแปรรูป เป็นการส่งเสริมการหมุนเวียนวัสดุเหลือใช้ เช่น การทำปุ๋ยหมักจากเศษเหลือจากการผลิตกล้วยตาก และใช้เป็นอาหารสัตว์ เป็นต้น

โดยการดำเนินกิจกรรมต่างๆเหล่านี้ ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตเท่านั้น แต่ยังเป็นต้นแบบให้กับเกษตรกรรายอื่นในชุมชนสามารถนำไปปรับใช้ และช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืนต่อไป

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่
เกษตรกรต้นแบบมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่อย่างลึกซึ้ง ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาและถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

พื้นที่มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม ดินในพื้นที่เป็นชุดดินอยุธยา ซึ่งมีต้นกำเนิดจากตะกอนแม่น้ำ บนตะกอนน้ำกร่อยและน้ำทะเลเก่า ที่มีลักษณะเป็นดินเหนียว สีเทาถึงดำ กักเก็บได้ดี เหมาะสำหรับการปลูกไม้ผล มีแหล่งน้ำสำคัญ ได้แก่ คลองธรรมชาติ สระน้ำ ซึ่งใช้ในการเกษตรเป็นหลัก และมีการจัดทำระบบเก็บน้ำ เช่น บ่อเก็บน้ำประจำแปลง

เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรแบบผสมผสาน ปลูกพืชหลัก เช่น ถั่วเขียว ถั่วลิสง กล้วยน้ำว้า มะพร้าว มะม่วง เลี้ยงสัตว์ และประมง

ปัญหาสำคัญในพื้นที่ ได้แก่ ต้นทุนการผลิตสูงจากการใช้สารเคมี ปัญหาคุณภาพน้ำจากการปล่อยน้ำเสีย และการผักตบชวา น้ำท่วมในฤดูฝนที่ฝนตกหนักในบางปี และราคาผลผลิตทางการเกษตรผันผวน

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

เกษตรกรต้นแบบมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ มีความมั่นใจ มีการเตรียมความพร้อม มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ พูดจาคล่องแคล่ว มีเทคนิคการพูดที่น่าสนใจ ดึงดูดให้ผู้ฟังสนใจเนื้อหาสาระสำคัญได้ดี มีความเชี่ยวชาญและรอบรู้ในหัวข้อที่ถ่ายทอดความรู้ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีเมื่อเกิดเหตุที่ไม่ได้คาดหมาย รวมทั้งยังมีทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ และสร้างสื่อได้ด้วยตนเอง และมีประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ทั้งในและนอกสถานที่ มากกว่า ๑๐ ปี

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบางแพ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ติดถนนทางหลวงชนบทหมายเลข ๓๐๑๘ เดินทางได้สะดวก ทำเลที่ตั้งเข้าถึงง่าย ห่างจากที่ว่าการอำเภอบางแพ เพียง ๘ กิโลเมตร มีการจัดวางแผนผังอย่างเป็นระบบ แยกส่วนทั้งแปลงผลผลิต อาคารแปรรูป อาคารฝึกอบรม ตลาดหน้าฟาร์มเป็นสัดส่วน มีหลักสูตรและฐานการเรียนรู้ในเชิงประจักษ์ ผู้ที่เข้ามาเรียนรู้สามารถเห็นกระบวนการต่างๆ ได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด การเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ภายในศูนย์เรียนรู้ฯ มีอาคารเรียนรู้ที่กว้างขวาง เพียงพอต่อการรองรับผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน แยกสัดส่วน มีวัสดุอุปกรณ์ในการถ่ายทอดความรู้อย่างครบถ้วน มีโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอต่อการรองรับผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน มีอุปกรณ์การฝึกอบรมทั้งเครื่องขยายเสียง อุปกรณ์ฉายภาพ คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สร้างสื่อ ป้ายความรู้ต่างๆ เป็นต้น และภายในศูนย์เรียนรู้ฯ มีป้ายแสดงชื่อศูนย์ ป้ายแสดงชื่อฐานเรียนรู้ ป้ายแสดงข้อมูลต่างๆ แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์หลักและเครือข่ายต่างๆในพื้นที่ ติดแสดงกระจายอยู่ทั่วไปทั้งบริเวณศูนย์เรียนรู้ฯ

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ร่วมแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ในช่วงราคาผลผลิตตกต่ำ โดยการรับซื้อผลผลิตต่างๆในช่วงราคาตกต่ำมาแปรรูป เพื่อช่วยพยุงราคาผลผลิตทางการเกษตร

นำปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ เสนอต่อที่ประชุมในเวทีต่างๆที่ตนเองได้มีโอกาสเข้าร่วม เช่น การนำเสนอปัญหาของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่พบปัญหาการขอรับรองมาตรฐาน GAP แบบรายเดี่ยว ในเวทีการประชุมคณะกรรมการ ศพก. แปลงใหญ่ ระดับจังหวัด เพื่อร่วมกับหน่วยงานต่างๆเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารการเกษตร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการอบรม งานส่งเสริมเกษตร และนโยบายรัฐ แจ้งเตือนข่าวสารเกี่ยวกับโรคพืช แมลงศัตรูพืช หรือสภาพอากาศที่อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิต เพื่อให้เกษตรกรเตรียมการรับมือได้ทัน

เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานงานกับสำนักงานเกษตรอำเภอ กรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานต่างๆ ในการถ่ายทอดข้อมูลให้เกษตรกร เช่น การขึ้นทะเบียนเกษตรกร และการรับสมัครโครงการสนับสนุนต่าง ๆ

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ช่องทางในการขยายผลองค์ความรู้

(๑) จัดอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยี ณ ศพก. จัดอบรมให้ความรู้กับเกษตรกรเป้าหมายในตำบล มีการสาธิตในฐานเรียนรู้ และแปลงเรียนรู้ เช่น การบริหารจัดการแปลงเกษตร และการแปรรูปกล้วยตากด้วยพลังงานแสงอาทิตย์แบบมีมาตรฐานความปลอดภัย การตลาด เป็นต้น

(๒) การศึกษาดูงาน/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกร รับกลุ่มศึกษาดูงานจากทั้งในและนอกพื้นที่ เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์จริงระหว่างเกษตรกร

(๓) ใช้ช่องทางสื่อสารออนไลน์ จัดทำคลิปวิดีโอสั้น การถ่ายทอดเทคนิคการเกษตรเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่างๆ รวมทั้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆและสินค้าผ่านสื่อหลักต่างๆ

(๔) การลงพื้นที่ติดตามและให้คำปรึกษา ลงพื้นที่ให้คำแนะนำถึงแปลงของเกษตรกร ติดตามผลการปรับใช้ความรู้จริง พร้อมเสนอแนะแนวทางเพิ่มเติม

มีเกษตรกรทั้งในและนอกพื้นที่เข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน และนำความรู้ไปปรับใช้จำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการนำองค์ความรู้ในด้านการผลิตกล้วยด้วยหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร ทำให้มีผู้สนใจหันมาปลูกกล้วยน้ำว้าพันธุ์มะลิอ่องมากขึ้น ส่งหน่อพันธุ์ไปยังพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ ทำให้เกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการปลูกกล้วยที่มีคุณภาพได้ ด้านการแปรรูป มีกลุ่มเกษตรกรมาศึกษาดูงานการแปรรูปกล้วยตาก จนสามารถจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรในการแปรรูปกล้วยตาก สร้างรายได้ให้สมาชิกและชุมชนได้ ด้านการใช้พลังงานทดแทน มีการให้ความรู้ด้านการนำพลังงานทดแทนมาใช้ในการกระบวนการผลิต ทำให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรต่างๆ ทั้งในและนอกพื้นที่ นำพลังงานทดไปปรับใช้ในการผลิต ส่งผลให้สามารถลดต้นทุนการผลิตได้เป็นอย่างดี

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

มีส่วนสำคัญในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ในการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการทำการเกษตรและคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เป็นสถานที่ต้นแบบในด้านการผลิต แปรรูป การตลาด และการใช้พลังงานทดแทน เป็นสถานที่ในการเชื่อมโยงชุมชนกับหน่วยงานต่างๆ มีการใช้สถานที่ในการจัดเวทีเพื่อประชุมหารือในวาระโอกาสต่างๆ

เกษตรกรต้นแบบ มีส่วนสำคัญในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ทำหน้าที่เป็นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ที่ทำหน้าที่เป็นคนประสานงาน อำนวยความสะดวกให้เกษตรกร ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร กิจกรรมต่างๆในงานส่งเสริมการเกษตร การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ให้เกษตรกรในพื้นที่ได้ทราบ เป็นตัวแทนในการนำเสนอแผนการพัฒนาการเกษตรในการจัดทำแผนพัฒนาของหมู่บ้าน ให้ความร่วมมือกับ เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานอื่นๆ ในกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ ทำหน้าที่ประสานศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม

ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบางแพ ในการเป็นตัวแทนในการนำเสนอปัญหา ข้อเสนอแนะของเครือข่ายฯ ไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบงานนั้นๆ เพื่อให้ได้รับการแก้ไขปัญหา

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

ร่วมกับคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับอำเภอและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ วางแผนและกำหนดทิศทางการดำเนินงานของ ศพก. ต่างๆ วางแนวทางในการส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถพัฒนาตนเองได้ตามบริบทพื้นที่ เช่น การส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ เกษตรแม่นยำ หรือการลดต้นทุนการผลิต

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชน สร้างความเข้าใจและดึงเกษตรกรในพื้นที่ให้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ประชุมหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกับกลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้เกิด “เกษตรกรต้นแบบ” และ “เครือข่ายเรียนรู้” ขยายผลสู่ชุมชนใกล้เคียง

เป็นผู้นำถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตร ทำหน้าที่ถ่ายทอดเทคนิคจากประสบการณ์จริง พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เช่น การนำเทคโนโลยีพลังงานทดแทนมาใช้ในศูนย์ฯ และสนับสนุนการจัดอบรมเพื่อให้เกษตรกรเกิดความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

เป็นตัวกลางประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานราชการ องค์กรท้องถิ่น และภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และองค์ความรู้ และเป็นผู้แทนในการเสนอความคิดเห็น และสะท้อนปัญหาหรือความต้องการของเกษตรกรในเวทีต่าง ๆ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

การเป็นตัวแทนของอำเภอ ในการนำเสนอความต้องการหรือปัญหา ในเวทีต่างๆ ระดับจังหวัดหรือสูงกว่า จนสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ได้ เกษตรกรที่สนใจ สามารถเข้ามาเรียนรู้ นำองค์ความรู้ไปปรับใช้ และสามารถพัฒนาตนเองจนเกิดเกษตรกรต้นแบบรายใหม่ ๆ ทำให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น มีรายได้ที่มั่นคง มีความรู้ที่ลึกซึ้ง และมีเครือข่ายสนับสนุนที่เข้มแข็ง

สามารถนำเสนอผลงานที่เป็นที่ประจักษ์ ถ่ายทอดให้ผู้อื่นนำไปปฏิบัติตามจนเกิดความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานและชุมชน หน่วยงานต่างๆ ให้การสนับสนุนและให้การยอมรับว่าศพก. แห่งนี้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเกษตรกรทั้งในและนอกพื้นที่ให้ความไว้วางใจ เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

เกษตรกรต้นแบบมีตำแหน่งในวาระต่างๆทั้งในระดับชุมชน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เช่น อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน คณะกรรมการจัดทำแผนหมู่บ้าน ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบางแพ ประธานวิสาหกิจชุมชนอำเภอบางแพ คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดราชบุรี เป็นต้น

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

เกษตรกรต้นแบบมีจิตเป็นสาธารณะ ร่วมกิจกรรมจิตอาสาอยู่เสมอในโอกาสต่างๆ เสียสละกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือส่วนรวม และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและนอกพื้นที่ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบางแพ ที่ว่าการอำเภอบางแพ เทศบาลตำบลบางแพ กระทรวงพลังงาน เป็นต้น

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“คิดเพื่อเรา ทำเพื่อโลก”

คิดเพื่อเรา หมายถึง การคิดและวางแผนอย่างรอบคอบเพื่อประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว และชุมชน คิดเพื่อความมั่นคงของอาชีพเกษตร เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ทำเพื่อโลก หมายถึง ดำเนินกิจกรรมด้วยความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ทำการเกษตร อย่างรู้คุณค่า ลดการทำลายธรรมชาติ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นางสาวปิยรักษ์ รัศมี	ประธานคณะทำงาน
๒. นางสาวมุกดา เจริญศิลป์	คณะทำงาน
๓. นางสาวณัฐรดา นาคปฐม	คณะทำงาน
๔. นางสาวพิรุณพร ไช้ทองแก้ว	คณะทำงาน
๕. นางสาวอุไรวรรณ สัตยะเลขา	คณะทำงาน
๖. นายกาญจนะ กองอาษา	คณะทำงานและเลขานุการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

การถอดบทเรียนถือเป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้จากการปฏิบัติงานจริง เพื่อนำประสบการณ์ที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์ สรุป และนำไปใช้ต่อยอดหรือถ่ายทอดแก่ผู้อื่นได้ โดยกระบวนการและเครื่องมือที่ใช้มีดังนี้

๑. การเตรียมการและวางแผน

แต่งตั้งคณะทำงานถอดบทเรียน ศพก. หลัก ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จัดสรรหน้าที่การทำงานภายในคณะทำงาน เพื่อแบ่งบทบาทหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินการทำได้อย่างราบรื่น และได้เนื้อหาครบถ้วน

๒. การรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเกษตรกรเป้าหมาย ในหัวข้อต่างๆ ทั้งข้อมูลของเกษตรกรต้นแบบ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงาน เป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และข้อมูลเชิงสถิติ เช่น ปริมาณผลผลิต รายได้ ต้นทุน เป็นต้น สรุปเนื้อหาโดยใช้แผนที่ความคิด และถ่ายภาพกิจกรรม บันทึกวิดีโอการดำเนินงาน เพื่อใช้ทำรายงานบทเรียน

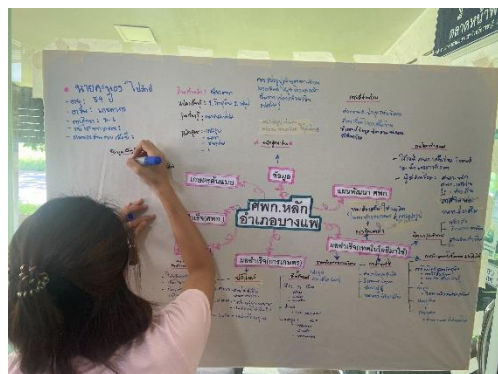
๓. การจัดเวทีถอดบทเรียน กระบวนการที่ใช้: การระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างเกษตรกรเป้าหมาย ผู้เข้าร่วมถอดบทเรียน โดยใช้เทคนิค “เล่าเรื่อง วิเคราะห์ สังเคราะห์” โดยให้ผู้เข้าร่วมการดำเนินกิจกรรม วิเคราะห์ปัจจัยสำเร็จและอุปสรรค สรุปบทเรียนร่วมกัน

๔. การจัดทำรายงานบทเรียน นำข้อมูลและข้อสรุปที่ได้จากเวที มาจัดทำเป็นเอกสารสรุป แบ่งตามหัวข้อ และสรุปเนื้อหาในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เช่น อินโฟกราฟิก หรือคลิปวิดีโอสั้น เพื่อการถ่ายทอด และประชาสัมพันธ์ ต่อไป

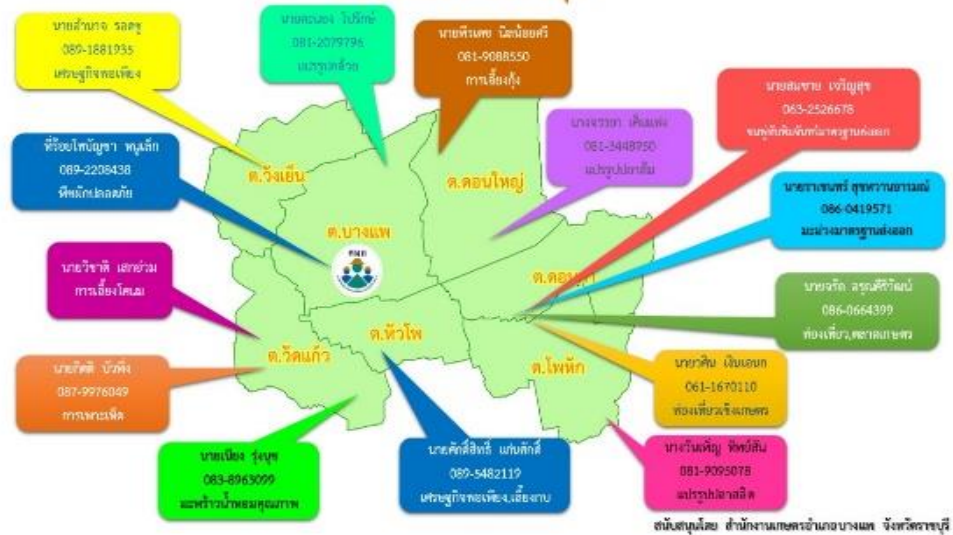
๕. การขยายผลและการเรียนรู้ต่อยอด นำบทเรียนไปถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการอบรม การประชุมกลุ่ม หรือสื่อออนไลน์

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

หัวข้อต่างๆในการถอดบทเรียน มีจำนวนหลายหัวข้อ และเป็นการใช้คำศัพท์ที่เป็นทางการ คณะทำงาน ถอดบทเรียนจึงต้องทำความเข้าใจในเนื้อหา และการสัมภาษณ์เกษตรกรเป้าหมายต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่เป็น ภาษาทางการเกินไป หรือการถอดบทเรียนควรเลือกหัวข้อที่สำคัญ และมีความโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอบางแพะ จังหวัดราชบุรี

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานของ ศพก.

